

ผลของการเขียนเรียงความต่อต้านเจตคติที่มีต่อการเปลี่ยนเจตคติ
ต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

นายชาญชัย บุรณะวันชกุล

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาจิตวิทยา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2531

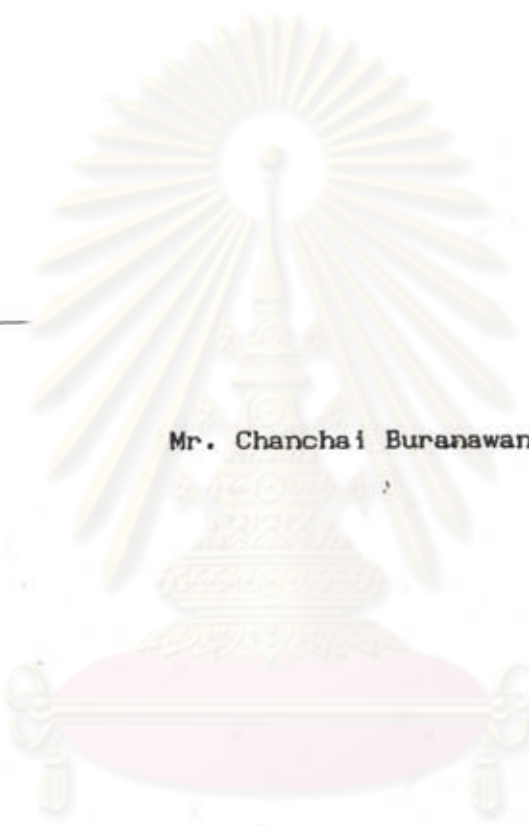
ISBN 974 - 569 - 414 - 2

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

013823

115516143

EFFECTS OF COUNTERATTITUDINAL ESSAY WRITING ON
ATTITUDE CHANGE TOWARD LEARNING MATHEMATICS
OF STUDENTS IN MATHAYOM SUKSA ONE

Mr. Chanchai Buranawanichkul

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Psychology

Graduate School

Chulalongkorn University

1988

ISBN 974 - 569 - 414 - 2

หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของการเขียนเรียงความต่อต้านเจตคติที่มีต่อการเปลี่ยนเจตคติ
ต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โดย นายชาญชัย บุรณะวิชกุล
ภาควิชา จิตวิทยา
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.จิระพร อูวรรณไธ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรภักย์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา)

.....
(รองศาสตราจารย์ ดร.จิระพร อูวรรณไธ)

.....
(อาจารย์ ดร.จัน แบริ)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นรินทร์ แสงสวัสดิ์)

ชาญชัย บุระนะวณิชกุล : ผลของการเขียนเรียงความต่อต้านเจตคติที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติ
ต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 (EFFECTS OF COUNTERATTI-
TUDINAL ESSAY WRITING ON ATTITUDE CHANGE TOWARD LEARNING MATHEMATICS
OF STUDENTS IN MATHAYOM SUKSA ONE) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ธีระพร อูวรรณโณ,
130 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาผลของการเขียนเรียงความต่อต้านเจตคติที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงเจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ตามเงื่อนไขการทดลอง คือ เงื่อนไขการเขียนเรียงความโดยอิสระ เงื่อนไขการเขียนเรียงความโดยถูกบังคับและเงื่อนไขที่ไม่ต้องเขียนเรียงความ

ผลการวิจัยพบตามที่ทำนายว่า นักเรียนในเงื่อนไขการเขียนเรียงความโดยอิสระเปลี่ยนแปลงเจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์มาในทิศทางทางบวกมากกว่านักเรียนในเงื่อนไขการเขียนเรียงความโดยถูกบังคับและเงื่อนไขที่ไม่ต้องเขียนเรียงความอย่างมีนัยสำคัญ ($p < .001$) และนักเรียนในเงื่อนไขการเขียนเรียงความโดยถูกบังคับเปลี่ยนแปลงเจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ไม่แตกต่างจากนักเรียนในเงื่อนไขที่ไม่ต้องเขียนเรียงความ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา จิตวิทยา
สาขาวิชา จิตวิทยาการศึกษา
ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
อ.ทอ อูวรรณโณ

CHANCHAI BURANAWANICHKUL : EFFECTS OF COUNTERATTITUDINAL ESSAY
 WRITING ON ATTITUDE CHANGE TOWARD LEARNING MATHEMATICS OF STUDENTS IN
 MATHAYOM SUKSA ONE. THESIS ADVISOR : ASSO. PROF.THEERATORN UWANNO,
 PH.D. 130 PP.

The purpose of this research was to study the effects of counterattitudinal essay writing on attitude change toward learning mathematics of students in Mathayom Suksa One under three conditions: 1) free essay writing; 2) forced essay writing; 3) no essay writing.

The results show, as predicted, that students in the free essay writing condition change their attitudes toward learning mathematics to a positive direction more than students in the forced essay writing condition and students in the no essay writing condition ($p < .001$); students in the forced essay writing condition and students in the no essay writing condition do not change their attitudes toward learning mathematics differently.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ศึกษาศาสตร์
 สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์
 ปีการศึกษา 2531

ลายมือชื่อนิสิต *[Signature]*
 ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา *[Signature]*

กิตติกรรมประกาศ

แม้ว่าวิทยานิพนธ์เล่มนี้มิชื่อผู้วิจัยปรากฏเพียงชื่อเดียว แต่ข้าพเจ้าก็ตระหนักดีว่า ลำพังข้าพเจ้าคนเดียวไม่สามารถทำงานวิจัยนี้ได้สำเร็จสมบูรณ์ มีบุคคลมากมายที่มีส่วนร่วมในการวิจัยในครั้งนี้ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งข้าพเจ้าขอกล่าวถึงดังนี้

ข้าพเจ้าได้รับความกรุณาจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ธีระพร อูวรรณไพ รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ อาจารย์มีส่วนสำคัญเป็นอย่างมาก ในการให้ความรู้ ประสบการณ์ ในการศึกษาในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งความละเอียดรอบคอบในการตรวจสอบงานในแต่ละขั้นตอน การตรวจสอบกับต้นฉบับภาษาอังกฤษและแก้ไขให้ถูกต้อง ตลอดจนการให้คำแนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ มาโดยตลอด ข้าพเจ้าตระหนักในพระคุณและความกรุณาของอาจารย์เสมอมา จึงขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ โรงเรียนสตรีวิทยา 2 โรงเรียนโยธินบูรณะ และโรงเรียนวัดสุทธิวาราม ที่ให้ความช่วยเหลือและความร่วมมือในการวิจัยครั้งนี้ พร้อมทั้งขอขอบคุณนักเรียนทุกโรงเรียนที่มีส่วนร่วมในการวิจัยครั้งนี้ด้วย

ขอขอบคุณ อาจารย์บังอร ชวน้ำ อาจารย์แนะนำโรงเรียนสตรีวิทยา 2 และ อาจารย์อมรรัตน์ สุทธินิฉธรรม อาจารย์แนะนำโรงเรียนวัดสุทธิวาราม ที่ช่วยเหลืออำนวยความสะดวกในการติดต่อประสานงานในการเก็บข้อมูล

ขอขอบคุณ คุณมนัส จินตนะติลลกุล คุณอุสา สุทธิสาคร ที่มีส่วนช่วยเหลือในการเก็บข้อมูล และแลกเปลี่ยนความคิดเห็น รวมทั้งเสนอแนะสิ่งที่เป็นประโยชน์แก่การวิจัยในครั้งนี้ และขอขอบคุณเพื่อน ๆ พี่ ๆ และน้อง ๆ ชาวจิตวิทยาทุกคนที่คอยให้กำลังใจในการทำวิจัยครั้งนี้

ท้ายสุดนี้ ข้าพเจ้าขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ คุณแม่ ที่ให้ความรัก ความห่วงใย ตลอดจนให้การสนับสนุนในด้านทุนทรัพย์ในทุกระดับการศึกษาเสมอมา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
สารบัญภาพ.....	ญ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ปัญหา.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการวิจัย ทฤษฎีคู่แข่ง และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	3
วัตถุประสงค์.....	49
ขอบเขตในการวิจัย.....	49
คำจำกัดความ.....	50
สมมติฐานการวิจัย.....	52
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	52
2. วิธีดำเนินการวิจัย.....	53
กลุ่มตัวอย่าง.....	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	56
ขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	62
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	65
3. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	67
4. อภิปรายผลการวิจัย.....	87
5. สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ.....	91
บรรณานุกรม.....	96
ภาคผนวก.....	109

	๗
	หน้า
ภาคผนวก ก.....	110
ภาคผนวก ข.....	111
ภาคผนวก ค.....	113
ภาคผนวก ง.....	114
ภาคผนวก จ.....	115
ภาคผนวก ฉ.....	116
ภาคผนวก ช.....	121
ภาคผนวก ซ.....	125
ประวัติผู้วิจัย.....	130

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	ค่าเฉลี่ยของ เจตคติที่เปลี่ยนและการวัดข้อมูลทางสรีระ.....	28
2	จำนวนนักเรียนที่คัดเลือกเข้าเงื่อนไขการทดลอง (n=87) จำนวนนักเรียน ที่ไม่ได้เข้าร่วมการทดลอง (n=25) และจำนวนนักเรียนที่เข้าร่วมการ ทดลอง (n=62) จำแนกตามเงื่อนไขการทดลอง และห้องเรียน.....	55
3	ความแตกต่างของค่ามัธยิมเลขคณิตของคะแนนเจตคติต่อการเรียนวิชา คณิตศาสตร์ระหว่างกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำ.....	57
4	ความแตกต่างของค่ามัธยิมเลขคณิตของคะแนนเจตคติต่ออาจารย์ผู้สอน วิชาคณิตศาสตร์ระหว่างกลุ่มคะแนนสูงและกลุ่มคะแนนต่ำ.....	60
5	มัธยิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด สูงสุดและช่วงความ เชื่อมั่น 95% ของคะแนนเจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียน ที่เข้าร่วมและที่ไม่ได้เข้าร่วมการทดลอง วัดครั้งแรก จำแนกตามเงื่อนไข การทดลอง.....	70
6	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนเจตคติต่อการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ ของนักเรียนที่เข้าร่วมและที่ไม่ได้เข้าร่วมการทดลอง วัดครั้งแรก.....	71
7	มัธยิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด สูงสุดและช่วงความ เชื่อมั่น 95% ของคะแนนเจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ วัดครั้งแรก จำแนกตามเงื่อนไขการทดลอง.....	72
8	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนเจตคติต่อการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ วัดครั้งแรก.....	73
9	ความแตกต่างของค่ามัธยิมเลขคณิตของคะแนนการรับรู้เงื่อนไขการทดลอง ระหว่างเงื่อนไขการเขียนเรียงความโดยอิสระและเงื่อนไขการเขียน เรียงความโดยถูกบังคับ.....	74
10	มัธยิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุด สูงสุดและช่วงความ เชื่อมั่น 95% ของคะแนนเจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ วัดครั้งหลัง จำแนกตามเงื่อนไขการทดลอง.....	75

ตารางที่		ญ หน้า
11	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนเจตคติต่อการเรียน วิชาคณิตศาสตร์ วัดครั้งหลัง.....	76
12	การทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อการเรียนวิชา คณิตศาสตร์ วัดครั้งหลัง เป็นรายคู่ด้วยวิธีการของ Dunn จำแนกตาม เงื่อนไขการทดลอง.....	77
13	มีซนิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุดสูงสุด และช่วงความ เชื่อมั่น 95% ของคะแนนเจตคติต่ออาจารย์ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์วัดครั้งแรก จำแนกตามเงื่อนไขการทดลอง.....	81
14	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ของคะแนนเจตคติต่ออาจารย์ ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ วัดครั้งแรก.....	82
15	มีซนิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน คะแนนต่ำสุดสูงสุด และช่วงความ เชื่อมั่น 95% ของคะแนนเจตคติต่ออาจารย์ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์วัดครั้งหลัง จำแนกตามเงื่อนไขการทดลอง.....	83
16	ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ของคะแนนเจตคติต่ออาจารย์ ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ วัดครั้งหลัง.....	84

 ศูนย์วิทยทรัพยากร
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	ความไม่คล่องจงภายหลังการตัดสินใจเลือกเป็นฟังก์ชันของคุณลักษณะ ของทางเลือกที่ไม่ได้เลือก.....	11
2	ความไม่คล่องจงที่เกิดขึ้นในสถานการณ์ของการถูกบังคับให้ทำตามเป็น ฟังก์ชันของความมากน้อยของรางวัลหรือการลงโทษ.....	16
3	คะแนนเฉลี่ยของเจตคติต่อการห้ามปราศรัย จำแนกตามเงื่อนไข การทดลอง.....	23
4	ค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติต่อการขอโทษของประธานาธิบดี Richard Nixon จำแนกตามเงื่อนไขการทดลอง.....	25
5	ค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติและความตื่นตัวทางกายภาพจำแนกตาม เงื่อนไขการทดลอง.....	29
6	ค่าเฉลี่ยของคะแนนเจตคติจำแนกตามเงื่อนไขการทดลอง.....	36
7	สภาวะสมดุลขององค์ประกอบทั้งสาม (P-O-X).....	40
8	องค์ประกอบทั้งสามจากงานวิจัยของ Festinger and Carlsmith ตามแนวคิดทฤษฎีสมดุล.....	41
9	ผลของความรับผิดชอบของบุคคลต่อการเปลี่ยนเจตคติต่องานตามแนว ทฤษฎีสมดุล.....	41
10	ค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ วัดครั้งแรกและวัด ครั้งหลัง จำแนกตามเงื่อนไขการทดลอง.....	78
11	คะแนนเจตคติต่อการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล วัดครั้งแรกและวัดครั้งหลัง จำแนกตามเงื่อนไขการทดลอง.....	80
12	ค่าเฉลี่ยคะแนนเจตคติต่ออาจารย์ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ วัดครั้งแรกและ วัดครั้งหลัง จำแนกตามเงื่อนไขการทดลอง.....	85
13	คะแนนเจตคติต่ออาจารย์ผู้สอนวิชาคณิตศาสตร์ของกลุ่มตัวอย่างเป็นรายบุคคล วัดครั้งแรกและวัดครั้งหลัง จำแนกตามเงื่อนไขการทดลอง.....	86